

[Krag.]

siden 1949 har svinget mellem 200 000 og 300 000 ledige, og en forholdsvis lav levefod for hele den brede befolkning. Den mest afgørende forskel på denne regerings deflationistiske politik og den mere konstruktive fuldbeskæftigelsespolitik, som socialdemokratiet står knyttet til, er, at den første søger at opnå ligevægt på betalingsbalancen på et lavt produktionsniveau, hvorimod den socialdemokratiske politik søger at tilvejebringe denne ligevægt samtidig med stor produktion og høj beskæftigelse. At det er lettere at opnå ligevægten på betalingsbalancen ved et lavt niveau på produktion og beskæftigelse, skal jeg ikke nægte. Men er det forsvarligt overfor den del af befolkningen og erhvervslivet, der rammes af produktionsnedgang og arbejdsløshed, at lade sig nøje med det lave niveau? Vi mener det ikke. Både af menneskelige, sociale og økonomiske grunde må vi vende os mod den siddende regerings produktions-sænkende, arbejdsløshedsskabende politik.

Og lad os så vende os til det, der skulle være lønnen for al denne sørgelighed, nemlig betalingsbalancens forbedring. Betalingsbalancen er forbedret. Men opdeler man årsagerne til forbedringen i deres komponenter, er det svært at se, hvor resultaterne af regeringens politik kommer ind. To af de vigtigste faktorer er, at handelsflåden trods faldet i fragtraterne stadig indtjener betydelig større valutabeløb end i 1950. Alene her har der været en årlig merindtægt i 1951 og 1952 i forhold til 1950, der kan anslås til ca. 500 mill. kr. Det var den ene af de 2 vigtigste faktorer. Den anden er, at importmængden i 1952 har været væsentligt lavere end i 1950, formentlig omkring 10 pct. lavere.

Dette betydningsfulde forhold kan fuldt ud forklares ved, at erhvervslivet i 1950 under et stigende prisniveau købte meget kraftigt ind og forøgede lagrene, hvorimod man i 1952 under forventning om prisfald naturligvis har handlet stik imod, købt ind i langt ringere omfang og formentlig har tæret på lagrene. Hverken den øgede valutaindtægt, der skyldes merindtægen på skibsfarten, eller den besparelse i importen, der skyldes ændrede prisforventninger, kan tilskrives regeringens politik. Og her har vi hovedårsagen til den forbedrede valutastilling.

Endelig kan man som en yderligere vig-

tig faktor i valutaregnskabet nævne, at eksportindtægterne i 1952 har været 400—500 mill. kr. højere end i 1950. Men ingen tør vel påstå, at det er et resultat af kreditbegrænsningen. Her har den gode høst først og fremmest spillet sin store, afgørende rolle, suppleret med de industriinvesteringer, som blev foretaget i den socialdemokratiske periode, naturligvis med Marshallhjælpen som en vigtig faktor.

De tal, jeg her har nævnt, giver forklaringen. Jeg skal ikke kunne sige, om man hist og her kan finde spor af, at den nedpresede produktion har medført lavere forbrug af udenlandske råvarer, eller om den større arbejdsløshed nogle steder har givet en formindskelse af forbruget — og at dette kan have bidraget til det bedre valutareultat. Men det er i hvert fald, når slutresultatet gøres op, i ringe grad — så ringe, at det næppe har været de byrder værd, der i den anledning er lagt på samfundet med en sådan tyngde, at fremskridtet er gået i stå i produktion og investeringer. Og at kreditbegrænsningen også har virket hemmende på eksportvirksomheder, der ikke selv råder over tilstrækkelig likvid kapital, er der vist ingen der vil nægte. Intet samfund har nogensinde løst sine økonomiske problemer ved at kaste folk ud i arbejdsløshed og formindske produktionen. Og det kan næppe heller Danmark gøre.

Til alt dette føjer sig, at fremtidsudsigterne ikke er altfor lyse. Tendenser til en nedgang synes allerede at mærkes for dele af industrieksporten. Og hvad vil der ske, hvis USA som følge af en nedgang i rustningstempoet rammes af en konjunktur-nedgang, således som finansministeren har forudset det, idet han mener, at det ligger indenfor mulighedernes grænse? Resultatet af blot en svag amerikansk nedgang kan blive, at Europa kastes ud i en dollarkrise, som muligvis vil forstærkes gennem den europæiske betalingsunions særlige mekanik, og som også vil ramme Danmark. I en så alvorlig situation vil det vise sig, at vor lille valutareserve ikke er noget virkeligt værn; den svarer kun til omkring en halv månedens import og vil under ugunstige omstændigheder hurtigt kunne svinde. Samtidig har dansk industri allerede nu på enkelte områder mærket dumpingtendenser fra udlandet. Det bedste eksempel er vel gelatinen, husblasen, som vil være det høje ting velbekendt. Heroverfor ved den højtærede handels-